

Rekening en verantwoording 2020

Bureau Beheer Landbouwgronden

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van activiteiten bij het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) over het boekjaar 2020. Allereerst zijn algemene gegevens over BBL vermeld. Vervolgens worden de activiteiten in 2020 en de daarmee samenhangende financiële resultaten weergegeven. Tot slot worden toekomstige ontwikkelingen beschreven.

1.2 Bureau Beheer Landbouwgronden

Doelstelling

BBL is een publiekrechtelijk rechtspersoon dat onroerende zaaktransacties voor de rijksoverheid, provincies en derden verricht. BBL ontleent zijn bestaansrecht aan de Wet Agrarisch Grondverkeer (WAG). Het Bureau is ingesteld op 1 januari 1982 ter vervanging van de toenmalige Stichting Beheer Landbouwgronden.

Kerntaak van BBL is het verkrijgen, tijdelijk beheren en vervreemden van onroerende zaken (grond en in voorkomende gevallen gebouwen) voor de realisatie van overheidsdoelen in het landelijk gebied, vooral met betrekking tot natuur, landbouw, recreatie, waterveiligheid en landschap.

Opdrachtgevers

BBL werkt voor verschillende opdrachtgevers. Tot 1 januari 2015 waren de twaalf provincies en het ministerie van EZ de belangrijkste en grootste opdrachtgevers. Met ingang van 1 maart 2015 zijn de provincies, als onderdeel van decentralisatie natuurbeleid en opheffing van de Dienst Landelijk Gebied, de grondtaken en werkzaamheden van BBL in eigen beheer gaan uitvoeren. Vanaf 1 maart 2015 richt BBL zich op de uitvoering van de rijksopdrachten en voert zij werkzaamheden uit voor vooral het ministerie van LNV/EZK.

Organisatie

BBL heeft geen eigen personeel. Het werk wordt gedaan door medewerkers van RVO.nl en door onafhankelijke gecertificeerde taxateurs. De directeur RVO.nl is door de minister van EZ aangewezen als directeur BBL.

Opsplitsing DLG

Per 1 maart 2015 is de Dienst Landelijk Gebied opgesplitst over de twaalf provincies en het Rijk; de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO). 400 formatieplaatsen zijn overgegaan naar de provincies, 130 naar RVO.

De werkzaamheden voor rijksopdrachtgevers van BBL zijn voortgezet door medewerkers van RVO. Vier provincies (Groningen, Drenthe, Gelderland en Utrecht) hebben in 2015, onder eigen regie, nog gebruik gemaakt van de BBL-bedrijfssystemen. Vanaf 2016 verrichten alle provincies alle grondwerkzaamheden zelf.

1.3 Ontwikkelingen en activiteiten in 2020

Afronding administratie:

De jaarrekening 2019 is opgemaakt en vastgesteld. In 2020 heeft BBL een deel van schulden aan Min LNV vanuit de beschikbare liquide middelen terugbetaald. Met het ministerie van LNV is afgesproken dat het renteloos voorschot van LNV en het eigen vermogen vanuit de beschikbare liquide middelen, ultimo 2020 groot 30,8 miljoen, in de periode 2021 – 2023 zullen worden overgemaakt onder aftrek van de bedragen benodigd voor de verdere afronding van de flexibele opdracht van RVO "afronding BBL 2021-2023". De enige activiteiten in 2021 die nog uitgevoerd worden binnen BBL zijn de garantiestelling Waddenglas, de afronding van de deelnemingen in het Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland (SGN) en de afwerking van andere oude verplichtingen.

Uitgaven en financiering

Een deel van het aanwezige banksaldo (totaal 2,933 mln.) is aangewend voor de aflossing van schulden aan de betreffende financiers.

Omvang grondbezit

In 2018 heeft BBL alle gronden (incl. rechten) verkocht aan derden.

Afwikkeling binnen RVO:

Voor de verdere afronding van de oude verplichting van BBL is in overleg met LNV een flexibele opdracht aan RVO geformuleerd voor de jaren 2019 t-m 2023. De hiermee gemoede uitgaven worden geraamd op totaal 6,85 mln. Dit bedrag heeft BBL in 2018 aan RVO betaald (voor beleid: 5,074 miljoen en voor uitvoering: 1,776 miljoen). In 2019 heeft RVO het gedeelte voor beleid weer terugbetaald aan BBL en resteerde er ultimo 2019, na verwerking van de overige mutaties ad 0,9 miljoen, nog een vordering van 2,676 mln. De ontwikkeling in de vordering op RVO in 2020 is als volgt:

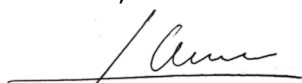
1.3.1. Voorschot RVO namens BBL/LNV	
(x €1000)	Mutaties 2020
Saldo 31 december 2019:	2676
- Exploitatie-uitgaven, door RVO betaald	-254
- Exploitatie-inkomsten, door RVO ontvangen	2
- Uitvoeringskosten door RVO gemaakt voor BBL	-970
Saldo 31 december 2020:	1455

1.4 Toekomstige ontwikkelingen

Op verzoek van het ministerie van LNV zal BBL haar rol als commanditair vennoot in de deelnemingen SGN uiterlijk tot en met 2023 continueren. De verwachting is dat deze deelnemingen in 2021 kunnen worden afgerond.

In de tussenliggende periode zullen er zo min mogelijk mutaties plaatsvinden op de balans van BBL. De verantwoording over deze periode zal conform verzoek LNV en de WAG jaarlijks blijven plaatsvinden.

Utrecht, 24 Juni 2021

mr. Johan Maas
Waarnemend Directeur
Bureau Beheer Landbouwgronden

2.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Op grond van de Beschikking financieel beheer Bureau Beheer Landbouwgronden is voor het beheer van de begroting én het beheer van de geldmiddelen de Comptabiliteitswet 2016 van toepassing. Dit betekent dat de Staat van Uitgaven en Inkomsten alsmede het Overzicht van onroerende zaken en financiering (in de beschikking aangeduid als balans) zijn opgesteld op kasbasis.

Staat van Uitgaven en Inkomsten

Onder uitgaven en inkomsten worden, conform artikel 2, lid 1 van de Beschikking financieel beheer Bureau Beheer Landbouwgronden, verstaan: *de geldelijke uitgaven en ontvangsten in het verslagjaar* (de toepassing van het kasstelsel zoals opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016, art. 1.1).

Hieronder volgt een toelichting op de wijze waarop de waardering wordt bepaald en de momenten waarop transacties worden verantwoord.

Verwerving

De verworven onroerende zaken zijn verantwoord tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de aankoopprijs en de toegerekende bijkomende uitgaven. Een verwerving wordt verantwoord op het moment dat er is betaald. De aktepassering (formele verwerving) en de inschrijving bij het Kadaster vinden na betaling plaats. Onder de verwervingen zijn ook overdrachten van BBL bezit tussen opdrachtgevers verantwoord. Deze overdrachten worden tegen de door de opdrachtgevers overeengekomen prijzen verantwoord.

Vervreemding

De verkoopsom van vervreemde onroerende zaken, inclusief de overdrachten van BBL bezit tussen opdrachtgevers, is gebaseerd op een actuele taxatie door een beëdigd taxateur. Verschillen met de verkrijgingsprijs worden (binnen deze post) verantwoord als resultaten. Verkopen worden verantwoord op het moment dat de verkoopsom daadwerkelijk is ontvangen.

Overige-uitgaven

Onder deze post worden de gemaakte ontwikkelkosten voor de OGW/Promt-opdrachten verantwoord.

Terugbetaling financiering/verplichtingen.

Bij deze post worden de feitelijke terugbetalingen aan de betreffende financiers verantwoord.

Overzicht Onroerende zaken en financiering (balans)

Het overzicht van de onroerende zaken en financiering geeft inzicht in het bezit aan onroerend goed op basis van gedane uitgaven en ontvangsten en in de financiering daarvan.

In dit overzicht is daarnaast ook de waarde van de deelnemingen van BBL opgenomen in het Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland. De vorderingen en overige schulden (niet zijnde de renteloze voorschotten) worden niet in de balans opgenomen. Een specificatie van de vorderingen en de overige schulden is opgenomen in hoofdstuk 3, Overige gegevens.

De Balans bestaat uit de volgende onderdelen:

Activa

Deelnemingen

De deelnemingen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel tegen de lagere intrinsieke waarde.

Voorraad grond en gebouwen

Het juridisch bezit van BBL waar BBL zeggenschap over heeft en waarvoor BBL alle grondwerkzaamheden verricht is als uitgangspunt gehanteerd voor de verantwoording van de voorraad op

de balans. Voor een belangrijk deel van dit juridisch bezit geldt dat het beschikkingsrecht bij de opdrachtgevers/financiers berust.

Het juridisch BBL-bezit waarvan het economisch eigendom bij de provincies berust en waarover de provincies het feitelijk beheer voeren is op grond van de bestuursovereenkomst grond (afgesloten tussen EZ en de provincies, september 2013) in 2018 om niet over gegaan naar de provincies. Dit bezit maakt geen deel uit van de in de balans te verantwoorden grondwaarde.

De opname van de voorraad in de balans ontstaat op het moment van het betalen van de factuur, de afname ontstaat op het moment van vorderen.

De onroerende zaken zijn gewaardeerd zoals aangegeven onder Staat van uitgaven en inkomsten (verwerving).

Bij ontwikkelingsgericht werken (OGW) wordt de verkrijgingsprijs gehanteerd.

Ontwikkelingskosten

De ontwikkelingskosten hebben betrekking op apparaat- en inrichtingskosten die voor het ontwikkelingsgericht werken worden gemaakt. De kosten worden verantwoord op het moment van het betalen van de factuur. De kosten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Liquide middelen

De verantwoording van de liquide middelen is opgebouwd uit de tegoeden op de rekening, die BBL bij het ministerie van Financiën (Rijkshoofdboekhouding) aanhoudt.

Passiva

De passiva worden onderscheiden in eigen vermogen en vreemd vermogen.

Eigen vermogen

De post algemene reserve op de balans bestaat uit de volgende onderdelen:

- de algemene reserve Exploitatie
- de algemene reserve OGW
- de Risicoreserve OGW

De *algemene reserve exploitatie* wordt per 1-1-2007, sinds de start van het ILG, opgebouwd vanuit de exploitatieresultaten van het BBL bezit.

De *algemene reserve OGW* ontstaat bij de afronding van de ontwikkelingsgerichte opdrachten waarbij het projectresultaat verrekend wordt met de algemene reserve (positief / negatief). Gedurende het project worden de kosten en opbrengsten geactiveerd op de balans (vlottende activa: grond en gebouwen en/of ontwikkelingskosten).

De *risicoreserve OGW* ontstaat indien per balansdatum de verkrijgingsprijs voor de projecten hoger ligt dan de geraamde bedrijfswaarde, dan wordt het verschil ten gunste geboekt van de risicoreserve OGW. De storting in deze risicoreserve komt ten laste van de algemene reserve OGW.

Vreemd vermogen

Het vreemd vermogen bestaat uit ontvangen renteloze voorschotten van het ministerie van LNV en overige financiers. Deze post is gewaardeerd tegen de nominale waarde en heeft betrekking op de door de financiers beschikbaar gestelde financiering voor de aankoop van grond.

Het renteloos voorschot wordt gemuteerd ingeval van:

- het ontvangen of terugstorten van financiering;
- de overdracht van onroerende zaken om niet (transacties waarbij geen geldverkeer plaatsvindt bij de levering aan de eindbeheerder). In dit geval wordt de historische boekwaarde van de overdracht ten laste gebracht van de bijbehorende (eerder verkregen) financiering;
- transactieresultaten bij vervreemding van het ten behoeve van een opdrachtgever verkochte bezit.

2.2 Staat van uitgaven en inkomsten 2020

Staat van Uitgaven en Inkomsten								
Uitgaven (x € 1.000)	begroting 2020	realisatie 2020	realisatie 2019	Inkomsten (x € 1.000)	begroting 2020	realisatie 2020	realisatie 2019	
1. Verwervingen	0	0	0	6. Vervreemdingen	0	0	576	
2. Exploitatie-uitgaven	500	0	1.661	7. Exploitatie-inkomsten	0	0	5.559	
3. Overige uitgaven	0	0	0	8. Overige inkomsten	0	0	0	
4. Terugbetaling financiering/verplichtingen	2.933	2.933	11.565	9. Ontvangen financiering	0	0	0	
Subtotaal	3.433	2.933	13.226	10. Rente-inkomsten	0	0	0	
5. Saldo van uitgaven en inkomsten	-3.433	-2.933	-7.091	Subtotaal	0	0	6.135	
Totaal	0	0	6.135		0	0	6.135	

2.3 Toelichting op de Staat van uitgaven en inkomsten 2020

2.3.4 Terugbetaling financiering

(x €1000)	Realisatie 2020	Begroot 2020
Ministerie van LNV	2.933	2.933
Totaal	2.933	2.933

De schulden aan het ministerie van LNV zijn gedeeltelijk afgelost conform afroep LNV.

2.4 Overzicht onroerende zaken en financiering

Overzicht Onroerende Zaken en Financiering					
Actief	31-12-2020	31-12-2019	Passief	31-12-2020	31-12-2019
Bedragen x € 1.000			Bedragen x € 1.000		
1. Deelnemingen	9	5.800	4. Algemene reserve		
2. Voorraad onroerende zaken	0	0	- BBL	0	0
3. Liquide middelen	30.858	33.791	- Exploitatie	4.541	4.541
			- OGW	16.109	21.900
			5. Renteloos voorschot		
			- Ministerie LNV	10.217	13.150
			- Provincies	0	0
			- Overige Financiers	0	0
Totaal	30.867	39.591		30.867	39.591

Dit overzicht is het in de "Beschikking financieel beheer Bureau Beheer Landbouwgronden" genoemde overzicht.

2.5 Toelichting

Bij het overzicht 'Onroerende Zaken en Financiering' geven wij de volgende toelichting.

Activa (x € 1.000)

Vaste activa

2.5.1 Deelnemingen	
(x € 1000)	Totaal
Balans per 31-12-2019	5.800
Afwaardering SGN deelneming	-5.791
Balans 31-12-2020	9

Het BBL heeft als commanditaire vennoot een kapitaalsdeelneming van telkens 49,26 % in een drietal commanditaire vennootschappen, namelijk in Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Bestaand Rijsenhout C.V., Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Nieuw Rijsenhout C.V. en in Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Advies C.V. De historische kostprijs van deze drie deelnemingen is € 5,8 mln. Gezien de financiële positie van de commanditaire vennootschappen Bestaand Rijsenhout en Nieuw Rijsenhout zijn deze afgewaardeerd naar de reële waarde van nihil. De waardering van de kapitaalsdeelneming in Advies C.V. is gehandhaafd op de verkrijgingsprijs van 9k. De afwikkeling van de entiteiten SGN en de SOK (Samenwerkingsovereenkomst) met de gemeente Haarlemmermeer loopt.

2.5 Liquide middelen	
(x € 1000)	Totaal
Balans per 31-12-2019	33.791
Terugbetaalde financiering	-2.933
Balans 31-12-2020	30.858

Het beschikbare banksaldo ad 30,858 miljoen zal in 2021 - 2023 worden afgedragen aan het ministerie van LNV onder aftrek van bedragen benodigd voor de verdere afronding van de flexibele opdracht van RVO "afronding BBL 2021-2023".

2.5.6 Verloop algemene reserve				
(x € 1000)	BBL	Exploitatie	OGW	Totaal
Balans per 31-12-2019	0	4.541	21.900	26.441
Onttrekking Alg Reserve BBL		0	-5.791	-5.791
Balans 31-12-2020	0	4.541	16.109	20.650

De onttrekking aan de algemene reserve betreft de afwaardering van de deelnemingen in Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Bestaand Rijsenhout C.V en in Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Nieuw Rijsenhout C.V. Eventuele financiële risico's zijn geraamd voor Waddenglas (3 mln.) en andere oude verplichtingen (3 mln.), deze worden nauwlettend afgestemd met het ministerie. De overeengekomen terugbetaling door BBL aan LNV van 24 miljoen kan hierop aangepast worden.

Tabel 2.5.7 Verloop renteloos voorschot			
(x € 1000)	Ministerie LNV	Overige Financiers	Totaal
Balans per 31-12-2019	13.150	0	13.150
Terug betaald financier	-2.933	0	-2.933
Balans 31-12-2020	10.217	0	10.217

In december 2020 heeft BBL zijn schulden aan de betreffende financier LNV gedeeltelijk afgelost.

2.6. Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet Normering Topinkomens is van toepassing voor Bureau Beheer Landbouwgronden.

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Bureau Beheer Landbouwgronden van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor Bureau Beheer Landbouwgronden is € 201.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

Directie/bestuurder:

Voor het jaar 2020 is de invulling van de functie van directeur-bestuurder bij BBL als volgt:

Van 1-1-2020 tot 1-9-2020 is dhr. mr. ing. H.A. Harmsma directeur en van 1-9-2020 tot 31-12-2020 de heer Johan H. Maas waarnemend directeur. Beide directeuren hebben in 2020 geen bezoldiging ontvangen vanuit BBL.

2.7 Overige informatie

Op grond van art. 36 van de WAG waarborgt de Staat der Nederlanden de financiële verplichtingen welke voor BBL uit de uitoefening van zijn taak voortvloeien.

HOOFDSTUK 3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Overzicht vorderingen

(x € 1000)			
Financier/Wederpartij	Opdracht	Per 31-12-2020	Per 31-12-2019
RVO		1.455	2.676
		1.455	2.676

3.2 Overzicht schulden

(x € 1000)			
Financier/Wederpartij	Opdracht	Per 31-12-2020	Per 31-12-2019
n.v.t.		0	0
		0	0

3.3 Controleverklaring

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directeur-Generaal NVLG
De heer Ir. J.M. Osinga
Postbus 20401
2500EK Den Haag

Auditdienst Rijk

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

drs. J.N.H.M. Durenkamp RA CIA
T 06 52761225
F 070-3427701
j.n.h.m.durenkamp@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2021-0000123352

Uw brief (kenmerk)

Datum 24 juni 2021
Betreft Controleverklaring BBL 2020

Controleverklaring bij de Rekening & Verantwoording 2020 van het Bureau
Beheer Landbouwgronden

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Directeur-Generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied van het
ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
de Heer Ir. J.M. Osinga

A. Verklaring over de in de Rekening en Verantwoording 2020 opgenomen financiële overzichten

Ons oordeel

Wij hebben de financiële overzichten die deel uitmaken van de Rekening & Verantwoording 2020 (hoofdstuk 2) van het Bureau Beheer Landbouwgronden gecontroleerd. Naar ons oordeel geven deze financiële overzichten een getrouw beeld van de uitgaven en inkomsten over 2020 en van de grootte en samenstelling van het bezit en de financiering daarvan per 31 december 2020 van het Bureau Beheer Landbouwgronden in overeenstemming met de Wet agrarisch grondverkeer, de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze Rekening en Verantwoording verantwoorde uitgaven, inkomsten en balansmutaties over 2020 voldoen aan de eisen van comptabele rechtmatigheid.

De financiële overzichten bestaan uit:

- 2.1 Waarderingsgrondslagen,
- 2.2 Staat van uitgaven en inkomsten 2020,
- 2.3 Toelichting op de Staat van uitgaven en inkomsten 2020,
- 2.4 Overzicht onroerende zaken en financiering,
- 2.5 Toelichting,
- 2.6 Wet normering topinkomens (WNT),
- 2.7 Overige informatie.

Auditdienst Rijk

Ons kenmerk
2021-0000123352

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten'.

Wij zijn onafhankelijk van het Bureau Beheer Landbouwgronden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de Rekening & Verantwoording 2020 opgenomen andere informatie

Naast de financiële overzichten omvat de Rekening & Verantwoording andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag (hoofdstuk 1),
- de overige gegevens (hoofdstuk 3).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- niet strijdig is met de in de Rekening & Verantwoording opgenomen financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Wet agrarisch grondverkeer en de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de financiële overzichten of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de financiële overzichten.

De directeur Bureau Beheer Landbouwgronden is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Wet agrarisch grondverkeer en de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden.

Auditdienst Rijk

Ons kenmerk
2021-0000123352

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de financiële overzichten

Verantwoordelijkheden van de directeur Bureau Beheer Landbouwgronden voor de financiële overzichten

De directeur Bureau Beheer Landbouwgronden is verantwoordelijk voor het opmaken van de financiële overzichten die de uitgaven, de inkomsten, het bezit en de financiering daarvan getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van de Rekening & Verantwoording 2020, beide in overeenstemming met de Wet agrarisch grondverkeer, de Beschikking financieel beheer bureau beheer landbouwgronden en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is de directeur Bureau Beheer Landbouwgronden verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die hij noodzakelijk acht om het opmaken van de financiële overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische

voorschriften en de onafhankelijkheidseisen alsmede het controleprotocol WNT. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het ministerie;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële overzichten en de daarbij opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële overzichten een getrouw beeld geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de leiding van het Bureau Beheer Landbouwgronden onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 24 juni 2021

Auditdienst Rijk

w.g. drs. J.N.H.M. Durenkamp RA CIA
auditmanager

Auditdienst Rijk

Ons kenmerk
2021-0000123352